

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 2. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 23. oktober 2015

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Morten Løkkegaard (V), Christina Egelund (LA), Trine Bramsen (S), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Pernille Skipper (DF), Rasmus Nordqvist (ALT) og Rasmus Helveg Petersen (RV).

Desuden deltog: minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby og statsminister Lars Løkke Rasmussen

Kenneth Kristensen Berth fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3420 (udenrigsanliggender - udvikling) den 26. oktober 2015

Den fungerende formand forklarede, at udenrigsministeren var i Indonesien, og at undervisningsministeren derfor ville forelægge rådsmødet for udenrigsanliggender.

Undervisningsministeren sagde, at der var fem punkter på dagsordenen. Hun ville fremhæve punkterne om ligestilling, migration og flygtninge, det humanitære verdens-topmøde og 2030-dagsordenen. Alle sagerne var til orientering.

1. Relationerne mellem EU og AVS-landene post 2020

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2015) 0033

Rådsmøde 3420 – bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

Undervisningsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Humanitære anliggender: forberedelse af det humanitære verdenstopmøde

– *Politisk drøftelse*

KOM (2015) 0419

Rådsmøde 3420 – bilag 2 (samlenotat side 5)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

Undervisningsministeren: Rådet ventes at have en politisk drøftelse af forberedelsen af det humanitære verdenstopmøde, der afholdes i Istanbul den 23.-24. maj 2016.

Danmark prioriterer i forberedelsesfasen af topmødet tre hovedspor:

1. For det første et styrket fokus på beskyttelse og langsigtede, løsningsorienterede indsatser i og omkring kriser og væbnede konflikter – med fokus på sårbare grupper, herunder flygtninge og internt fordrevne.
2. For det andet fokuserer vi på at styrke effektiviteten og sikre bedre resultater, bl.a. ved at arbejde for fælles standarder i den humanitære bistand.
3. Og for det tredje er det vigtigt at finde nye tilgange til humanitær finansiering. Nye donorlande og den private sektor skal inddrages yderligere.

Regeringen er enig med EU-kredsen i, at man på topmødet skal bekræfte de humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed. Den europæiske konsensus om humanitær bistand er et godt grundlag for et fælles EU-indspil til topmødet.

3. Pigers og kvinders rettigheder og ligestilling

– *Politisk drøftelse/(Evt.) rådskonklusioner*

SWD (2015) 0182

Rådsmøde 3420 – bilag 2 (sammenfatning side 8)

Rådsmøde 3420 – bilag 3 (henvendelse af 20/10-15 fra Globalt Fokus)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20142) – bilag 33 (udvalgsmødereferat, side 997, senest behandlet i EUU 22/5-15)

Undervisningsministeren: På rådsmødet skal der vedtages rådskonklusioner om EU's opdaterede handlingsplan for ligestilling og kvinders rettigheder i udviklingssamarbejdet for 2016–2020. Handlingsplanen identificerer fire hovedindsatsområder:

- pigers og kvinders fysiske og psykiske integritet,
- fremme af pigers og kvinders sociale og økonomiske rettigheder,
- styrkelse af pigers og kvinders indflydelse og deltagelse og
- forbedring af kulturen i EU's institutioner med henblik på at fremme pigers og kvinders rettigheder og ligestilling i EU's eksterne indsatser.

Handlingsplanen for ligestilling skal ses som et vigtigt instrument til implementering af 2030-dagsordenen for bæredygtig global udvikling, som blev vedtaget i FN den 25. september 2015. Regeringen kan tilslutte sig handlingsplanen og rådskonklusionerne om handlingsplanen.

Rasmus Nordqvist mente, at man fra dansk side skulle begynde af lukke op for et mere åbent kønssyn og tage ligestilling af f.eks. transkønnede op.

Den fungerende formand delte ikke nødvendigvis Alternativets trang til at udviske forskellen på mænd og kvinder, men det emne ville han lade ligge til en god anden gang.

Undervisningsministeren bekræftede, at der ikke var en bredere kønsdefinition i handlingsplanen for 2016-2020. EU er imidlertid forpligtet af egne retningslinjer for lgbt-gruppen og dermed de rettigheder, som knytter sig til den gruppe. Der er ikke tvivl om, at man i den nye handlingsplan er opmærksom på, at der skal gøres en særlig indsats for at bekæmpe den ulighed, der opstår som følge af pigers og kvinders eventuelle handicap, alder, kaste, etnicitet, seksuelle orientering eller religion.

4. Migration, flygtninge og udvikling

– *Politisk drøftelse*

KOM (2015) 0240, KOM (2015) 0490

Rådsmøde 3420 – bilag 2 (sammenfatning side 10)

Rådsmøde 3420 – bilag 3 (henvendelse af 20/10-15 fra Globalt Fokus)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 40 (udvalgsmødereferat, side 87, senest behandlet i EUU 18/9-15)

Undervisningsministeren: Som bekendt vedtog EU's stats- og regeringschefer på et uformelt møde i Det Europæiske Råd den 23. september en erklæring med en handlingsplan på en række indsatsområder, herunder

- grundig forberedelse af Vallettatopmødet i november, der har til formål at styrke samarbejdet mellem EU og de afrikanske lande om håndteringen af migrationsudfordringen,
- økonomisk støtte til en EU-trustfond, der skal adressere de grundlæggende årsager til tvungen og irregulær migration fra Afrika og
- øget økonomisk støtte til humanitære indsatser i og omkring Syrien, på Afrikas Horn og i Afrika, herunder til Madadfonden - en trustfond oprettet i 2014 med henblik på at hjælpe ofre for konflikten i Syrien.

Den 15. oktober gjorde stats- og regeringscheferne foreløbig status over udmøntningen af handlingsplanen i erklæringen af den 23. september på mødet i Det Europæiske Råd. Som et væsentligt resultat hilste stats- og regeringscheferne den 15. oktober EU-Tyrkiet-handlingsplanen om migration velkommen. EU-Tyrkiet-handlingsplanen skal nu udmøntes.

Rådet ventes den 26. oktober at drøfte forberedelsen af Vallettatopmødet, og hvilke indspil EU kan komme med – bl.a. EU's trustfond for Afrika. Derudover ventes EU's indspil til krisen i Syrien også at indgå i drøftelserne.

Vallettatopmødet den 11.-12. november 2015 vil være en væsentlig mulighed for at styrke samarbejdet og dialogen mellem EU og de afrikanske lande om de fælles migrationsudfordringer. For at opnå konkrete resultater er det vigtigt, at topmødet baserer sig på et fælles ansvar og solidaritet og fokuserer på, hvordan EU kan bistå de afrikanske lande med at sikre stabilitet og udvikling. Det er også vigtigt, at de afrikanske lande til gengæld kan hjælpe EU med at tage imod de statsborgere, som EU's medlemslande sender tilbage.

Et konkret resultat af Vallettatopmødet forventes at være en EU-trustfond, der skal adressere de grundlæggende årsager til tvungen og irregulær migration fra Afrika. Regeringen ser positivt på forslaget om oprettelse af denne fond og vil på baggrund af et positivt resultat af de i gangværende forhandlinger være parat til at bidrage økonomisk til fonden.

Regeringen støtter desuden op om en øget humanitær indsats fra EU til igangværende kriser. Som bekendt har regeringen afsat en ramme på 750 mio. kr. til at understøtte fælles europæiske løsninger på flygtninge- og migrationsudfordringen. Finansudvalget godkendte den 30. september et aktstykke om 250 mio. af de 750 mio. kr. til styrkelse af nærområdeindsatsen. Statsministeren fremlagde i sidste uge forud for mødet i Det Europæiske Råd den 15. oktober en plan for udmøntningen af 140 mio. af de resterende 500 mio. kr. Danmark vil bl.a. bidrage med

- 75 mio. kr. til Madadfonden, der hjælper ofre for konflikten i Syrien og
- 28 mio. kr. til multilaterale humanitære indsatser på Afrikas Horn med henblik på at imødegå flygtningestrømme.

Regeringen vil derudover arbejde for, at EU adresserer flygtninge- og migrationsrelaterede spørgsmål i relation til f.eks. Afghanistan og andre relevante kriser.

Den fungerende formand bad ministeren tilkendegive regeringens syn på tyrkisk EU-medlemskab. Tyrkiet har forsøgt at presse EU til at sætte gang i medlemskabsprocessen, men et EU-medlemskab kan vel ikke komme på tale, så længe Tyrkiet har besat en tredjedel af EU-landet Cypern?

Undervisningsministeren svarede, at der ikke var slækket på konditionaliteten og på vigtigheden af de tyrkiske meritter som en del af den faste formel for fremskridt i forhandlingerne med EU. EU-landene er enige om, at der bør komme ny energi i udvidelsesforhandlingerne med Tyrkiet. Det er både i EU's og i Tyrkiets interesse, og det er vigtigt at fastholde Tyrkiet på deres forpligtelse til at levere reformer.

Den fungerende formand var nødt til at få klar besked fra regeringen. Kan man virkelig have et ansøgerland, der har besat en tredjedel af et eksisterende EU-lands territorium? Enhver form for fremskridt bør da afhænge af, om Tyrkiet vil ophæve besættelsen.

Peter Hummelgaard Thomsen så gerne, at regeringen prioriterede det højere, at man inden for EU's budget arbejder målrettet på at løse problemerne i Syrien. Det spørgsmål burde statsministeren rejse på det kommende møde.

Undervisningsministeren foreslog den fungerende formand at sende spørgsmålet videre til udenrigsministeren, da hun jo forelagde på hans vegne. Hun gentog, at der ikke var slækket på kravene til Tyrkiet.

Ministeren var enig i Peter Hummelgaard Thomsens betragtning. Samlet set er EU blandt de største donorer i arbejdet med at løse Syrienskrisen, og Kommissionen vurderer, at EU tilsammen har bidraget med mere end 4 mia. euro i humanitær bistand til udviklings- og stabiliseringsindsatserne. Kommissionen har givet 1,8 mia. euro siden 2011, og der er ikke tvivl om, at der fortsat bør være fokus på nærområdeindsatsen.

5. Opfølgning på 2030 dagsordenen mellem Rådet (udenrigsanliggender – udvikling) og Rådet (miljø)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3420 – bilag 2 (samlenotat side 15)

Rådsmøde 3420 – bilag 3 (henvendelse af 20/10-15 fra Globalt Fokus og 92-Gruppen)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

Undervisningsministeren: Rådet for udenrigsanliggender vil drøfte udfordringer og muligheder i EU's opfølgning på 2030-dagsordenen om bæredygtig global udvikling sammen med miljøministrene.

2030-dagsordenen blev vedtaget på FN-topmødet den 25.-27. september 2015 i New York. Der er tale om en ambitiøs global dagsorden, som med 17 mål og 169 delmål sætter rammen for at udrydde ekstrem fattigdom og sikre en bæredygtig verden frem mod 2030.

Regeringen vil arbejde for en ambitiøs opfølgning i EU, hvor alle medlemsstater bidrager. Regeringen vil arbejde for, at 2030-dagsordenen integreres i relevante EU-strategier som eksempelvis EU's strategi for bæredygtig udvikling og EU's miljøhandlingsplan. Derudover vil regeringen arbejde for, at EU udarbejder tematiske rapporter på udvalgte områder af 2030-dagsordenen, som det allerede er tilfældet i forhold til EU's handlingsplan for ligestilling.

Regeringen vil arbejde for, at EU's medlemsstater – ligesom Danmark – lever op til den internationale forpligtelse om at yde 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand.

Endelig vil vi fra dansk side opfordre til, at Kommissionen fremlægger forslag til EU's opfølgning på verdensmålene, herunder EU's udviklingssamarbejde.

Rasmus Nordqvist var enig i vigtigheden af, at regeringen arbejder for at få de andre EU-lande til også at bidrage med de 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand, så man opnår en mere solidarisk fordeling. Han tilføjede, at 2030-dagsordenen er fantastisk, fordi den er relevant inden for mange områder, og opfordrede regeringen til at arbejde for, at 2030-målene bliver en rettesnor for EU-politikker.

Undervisningsministeren takkede for påmindelsen og sagde, at regeringen tilskynder landene at leve op til de fælles bistandsforpligtelser om 0,7 pct. af BNI. Det er vigtigt at alle tager ansvar, som man har gjort det i Danmark. Ministeren var enig i, at det var relevant at huske at tænke alle 17 mål og 169 delmål ind. Det havde regeringen også lagt vægt på, og der var selvfølgelig nogle mål, som det gav rigtig god mening at tænke ind i visse handlingsplanssammenhænge.

6. Eventuelt

Undervisningsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Undervisningsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3419 (miljø) den 26. oktober 2015

Undervisningsministeren ville forelægge et supplerende punkt på dagsordenen for miljørådsmødet på vegne af miljø- og fødevareministeren, der var til rådsmøde i Luxembourg. Sagen var til orientering, og ministeren henviste til samlenotatet.

1. Miljø i det europæiske semester: miljøskadelige subsidier og implementering af miljølovgivning

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3419 – bilag 3 (supplerende samlenotat vedr. miljø 26/10-15)
EUU alm. del (2015-16) – bilag 37 (kommenteret dagsorden)

Undervisningsministeren: Punktet indebærer en udveksling af synspunkter om miljø i det europæiske semester. Formandskabet fokuserer på udfasning af miljøskadelige subsidier og bedre implementering af miljølovgivning. Regeringen støtter 2020-strategiens fokus på at sikre passende rammebetingelser for langsigtet vækst i Europa, herunder ved at fokusere på grøn økonomi. Regeringen støtter målet i EU's syvende miljøhandlingsprogram om udfasning af miljøskadelige subsidier. Danmark arbejder bl.a. for at fastholde de seneste årtiers markedsorientering af den fælles landbrugspolitik, og vi arbejder aktivt for globale reformer af subsidier til fossile brændstoffer. Regeringen støtter en ambitiøs opfølgning på miljølovgivning i EU, der sikrer, at alle medlemsstater implementerer.

Danmark er et af de mere pligtopfyldende lande i EU, når det kommer til implementering. Problemet er, at en række andre medlemsstater underimplementerer, hvilket giver ulige konkurrencevilkår for danske virksomheder. Vi har derfor en interesse i at fremme bedre implementering af miljøreglerne i EU.

Rasmus Nordqvist sagde, at det kan være en konkurrencefordel, at Danmark er så god til det, der bliver fremtidens marked. Han bad ministeren lade miljø- og fødevareministeren vide, at man bør være opmærksom på formuleringen passende implementering. Man bør nemlig presse ekstra meget på i forhold til implementering og arbejde målrettet med 2020-målene for at nå en 100 pct. omstilling til grønne formål.

Undervisningsministeren svarede, at der var flere hensyn at tage, og at det her var et af dem. Det kan være en konkurrencefordel at gå foran, men hvis man går for langt foran, ender man med at svække konkurrenceevnen. Derfor er det vigtigt, at de andre lande også lever op til de fælles forpligtelser og implementerer den vedtagne lovgivning. Hvis ikke, får man netop de ulige konkurrencevilkår.

2. Eventuelt

Undervisningsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Undervisningsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 6. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd den 15. oktober 2015

Det Europæiske Råd 15-16/10-15 – bilag 8 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd 15/10-15)

Statsministeren: Der var møde i Det Europæiske Råd torsdag i sidste uge. Der var kun møde torsdag, selv om det oprindeligt var berammet til torsdag og fredag.

Hovedemnet var migrationskrisen, som jeg også gjorde rede for, da jeg var her i udvalget fredag før efterårsferien. På mødet var der derudover en kort drøftelse af ØMU'ens fremtid, ligesom vi kort gjorde status over processen for Storbritanniens genforhandling af sit forhold til EU.

Emnet migration slugte tidsmæssigt mødet. Situationen er fortsat lige så alvorlig, som da vi mødtes i Det Europæiske Råd i september. Omvendt står det nu klart, at der har indfundet sig en helt anden form for realisme, som jeg synes der er grund til at glæde sig over. Kort sagt har diskussionerne flyttet sig hen imod spørgsmålet om, hvordan man kan gøre en egentlig forskel. Vi taler lidt mindre om, hvordan vi fordeler asylansøgere, og mere om, hvordan vi begrænser tilstrømningen. Der var enighed om, at vi skal styrke kontrollen med EU's ydre grænser. Det drejer sig bl.a. om at styrke mandatet for Frontex. Tanken er at udvikle et europæisk grænse- og kystvagtsystem med mulighed for at indsætte hurtige grænseindsatshold i samarbejde med den berørte medlemsstat. Kommissionen vil snart fremlægge et forslag.

Den danske regering har efterlyst en styrket kontrol ved de eksterne grænser, så jeg er uhyre tilfreds med, at det spørgsmål blev bragt op. Vi var også enige om, at der er behov for en systematisk kontrol og registrering af flygtninge og immigranter, så snart de når EU's territorium. Det er helt centralt, hvis vi skal få Dublinsystemet til at fungere effektivt. Fra dansk side har vi ydet væsentlige bidrag både i form af penge og ekspertbistand. Når det er sagt, må jeg også sige, at der desværre stadig er forskellige opfattelser af, hvordan registreringscentrene skal fungere, og af, hvor længe de græske og italienske myndigheder kan holde på de migranter og flygtninge, som ankommer. Der er f.eks. ikke enighed om, om de registrerede personer skal forblive i centrene, til der er truffet beslutning om videre behandling af deres sag, og hvad man så stiller op med de personer, der ikke opfylder betingelserne for asyl. Det siger sig selv, at de spørgsmål skal afklares, og med de beskeder om hjælp i form af finansielle midler og eksperter, som er kommet fra medlemsstaterne, har vi taget de første skridt til at få systemet etableret.

Endelig var vi enige om at styrke samarbejdet med Tyrkiet, som jo er et nærområde til Syrien, og som nu huser ca. 2,2 millioner syriske flygtninge. Der var bred opbakning til Kommissionens handlingsplan, som var forhandlet på plads meget tidligt om morgenen samme dag, som mødet blev afholdt. Det er en plan, der bygger på forpligtelser fra begge sider. Tyrkiet vil hjælpe EU med at bremse tilstrømningen til Europa på en række forskellige måder. Jeg vil fremhæve de tre følgende:

- For det første skal Tyrkiet styrke sin kystbevogtning
- For det andet skal Tyrkiet lette tilbagesendelsen af afviste asylansøgere fra EU
- For det tredje skal Tyrkiet sikre bedre registrering af flygtninge og give dem bedre adgang til sundhedsbehandling og uddannelse og i det hele taget skabe et mere rimeligt leverum for flygtningene.

På den anden side skal EU støtte Tyrkiet og give humanitær bistand til flygtninge i Tyrkiet, ligesom vi gør det til andre af Syriens nabolande. Støtten til Tyrkiet skal bl.a. gå til at bekæmpe menneskesmuglere og til at opfylde EU's krav til visumliberalisering. Der er bred tilslutning til handlingsplanen, selv om centrale elementer fortsat er uafklarede. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om omfanget og finansieringen af EU's støtte. Der er derfor behov for, at Kommissionen har yderligere drøftelser med Tyrkiet, og det videre arbejde med udmøntningen handlingsplanen skal drøftes nærmere i de forskellige rådsformationer.

På topmødet var der også villighed til at se på nogle af de kapitler i tiltrædelsesforhandlingerne, som har været blokerede. Det skal selvfølgelig ske med fuld respekt for de fastlagte kriterier, forhandlingsrammen og de relevante rådskonklusioner. Der er altså ikke ændret på processen eller på betingelserne. Det er vigtigt at sige, at man ikke ønsker at sætte de kvalitative barrierer lavere end før, men at ophæve nogle blokeringer og støtte Tyrkiet i det reformarbejde, der gør det muligt for landet at møde de kvalitative krav.

Inden længe modtager vi Kommissionens årlige fremskridtsrapporter, og det er ikke forventningen, at der er meget positivt at berette om tyrkiske fremskridt. Jeg forventer derfor ikke, at der vil være grundlag for store fremskridt i udvidelsesforhandlingerne.

Spørgsmålet om en permanent omfordelingsmekanisme blev som forventet ikke genstand for nogen substantiel drøftelse. Min oprindelige forventning, som jeg også har givet udtryk for i udvalget, var, at der slet ikke ville være nogen drøftelse. Emnet dukkede op dagen før mødet, og der var en meningsudveksling, men ingen substantiel drøftelse. Under den meningsudveksling stod det klart, at der ikke er enighed blandt medlemslandene om, i hvilket omfang og hvornår der skal arbejdes videre med de konkrete forslag til en obligatorisk omfordelingsordning.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at nævne, at Kommissionen efter topmødet har inviteret en række særligt berørte lande på Balkan og bl.a. Tyskland, Østrig og Ungarn til et minitopmøde vedrørende vestbalkanruten. Det finder sted på søndag. Jeg byder det velkomment, at landene på vestbalkanruten samarbejder tæt på højt niveau om de særlige udfordringer, som de står over for lokalt.

Det Europæiske Råds behandling af spørgsmålet om den britiske genforhandling af forholdet til EU var af proceduremæssig karakter. Vi fik en kort orientering fra den engelske premierminister, David Cameron, og fra Rådets formand, Donald Tusk, om de indledende tekniske konsultationer og en tilkendegivelse fra Cameron om, at han forventer at frem-

lægge sine ønsker i november. På den baggrund vil DER vende tilbage til sagen i december.

Vi havde også en kort drøftelse af ØMU'ens fremtid med afsæt i rapporten fra de fem formænd. Diskussionen kredsede om, hvorvidt man nu skal intensivere dialogen om fremtidsperspektiverne for ØMU-samarbejdet. Jeg er tilfreds med, at der blev opnået enighed om ikke at forcere denne dagsorden på nuværende tidspunkt. Vi har i de seneste år vedtaget en række betydelige styrkelser af det økonomiske samarbejde i EU. Fokus bør derfor nu være på at implementere de tiltag, der allerede er besluttet, og gennemføre konkrete forbedringer på kort sigt. Som jeg også sagde under min forelæggelse forud for topmødet, er dette en sag, vi kommer til at vende tilbage til blandt stats- og regeringscheferne. Før eller siden kommer vi derfor også til at tage hul på diskussionen om de mere langsigtede visioner for det økonomiske og monetære samarbejde. Derfor er jeg glad for, at det blev konkluderet på mødet, at en videreudvikling af ØMU'en skal ske i fuld respekt for det indre marked og på en åben og transparent måde.

Til sidst vil jeg nævne et emne, som vi ikke drøftede, nemlig Syrienskonflikten. Jeg tilkendegav i udvalget, at der ville være en substansdrøftelse om det, men den fandt af tidsmæssige årsager ikke sted.

Det var, hvad jeg ville fremhæve fra det topmøde, jeg deltog i. Jeg ser frem til at besvare jeres spørgsmål.

Morten Løkkegaard spurgte, hvad regeringen forventede af søndagens ekstraordinære minitopmøde om vestbalkanruten. Det var interessant, hvad man kunne komme op med for helt akut at standse flygtningestrømmen.

Statsministeren syntes, det var svært at sige noget om forventningerne. De deltagende lande var Østrig, Bulgarien, Kroatien, Makedonien, Tyskland og Grækenland, Ungarn, Rumænien, Serbien og Slovenien. Rådsformanden, rådsformandskabet, FN's flygtningehøjkommissær, Det Europæiske Asylstøttekontor og Frontex ville også være til stede. Det var snævrere afgrænset end andre topmøder og alligevel bredere i sit format, fordi flygtningehøjkommissæren og agenturerne også ville være til stede. Det var åbenlyst, at man var nødt til at tage diskussionen med flygtningehøjkommissæren om, hvordan man får f.eks. hotspots i Grækenland til at fungere. Det var ikke et forum, der kunne træffe beslutninger, så det var vel noget med at afstemme forventninger og dele nogle informationer. Kunne man etablere et bedre praktisk samarbejde, ville det være godt.

Den fungerende formand glædede sig over, at Frontex rent faktisk skal bevogte den ydre grænse. Der havde været en markant ændring i, hvordan migranter fra Afrika forsøger at komme til Europa. Tidligere skete det via Spanien, men nu kom der stort set ingen bådflugtninge den vej. Han havde forstået det sådan, at Spanien havde indgået en række tilbagesendelsesaftaler med nogle afrikanske lande. Ville man fra EU's side forsøge at få disse aftaler udvidet og måske opmuntre Grækenland til at gå samme vej som Spanien?

Den fungerende formand spurgte, om det ikke er en meget speciel situation at føre optagelsesforhandlinger med et land, der har besat en tredjedel af EU-landet Cypern. Sådan en besættelse skal da ophæves, inden man kan gå videre.

Statsministeren sagde til den fungerende formand, at situationen på Cypern var den samme som i 2005, da man besluttede at indlede optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet, og at den skygger for fremdriften i forhandlingerne. Noget af processen har været blokeret af Cypern. Den cypriotiske præsident deltog ikke selv i topmødet, men var alligevel til stede i form af den græske premierminister, der varetog hans interesser, og som var i løbende kontakt med ham. Beslutningerne på torsdagens møde blev derfor truffet med opbakning fra Cypern, og man overvejede nu at bringe nogle forhandlingskapitler, der har været blokeret, til forhandling. Det drejer sig f.eks. om kapitel 17 om økonomisk og monetær politik, kapitel 23 om domstole og fundamentale rettigheder, kapitel 24 om retfærdighed, frihed og sikkerhed og kapitel 26 om uddannelse og kultur. Det var ikke et udtryk for, at man sætter lavere standarder for de fremskridt, der skal ske, for at man kan komme videre. Der var derfor heller ikke en ny vurdering af realismen i et tyrkisk medlemskab af EU. Selv mente statsministeren, at Tyrkiet i sin nuværende form ikke bliver medlem af EU.

På mødet blev det kort drøftet, hvordan man skaber en større grad af gensidig forpligtelse. Regeringen støttede den drejning i diskussionerne. Den tilgang gjorde bl.a., at regeringen besluttede frivilligt at tage de 1.000 flygtninge. Man har nu en meget mere realistisk diskussion om, hvad man skal gøre for at dæmme op for tilstrømningen. En af nøglerne er at understøtte de afrikanske lande vækstmæssigt, så også den unge generation i Afrika får et håb for fremtiden. Man skal have et samarbejde med Afrika, der også forpligter de afrikanske lande, der modtager bistand eller får adgang til europæiske markeder, til at tage vare om deres egen befolkning. Kun tre ud af ti afrikanere, der opholder sig illegalt i EU, tilbagesendes. Så ideen om tilbagesendelsesaftaler indgår i forberedelserne til EU-Afrika-topmødet.

Peter Hummelgaard Jensen sagde, at en række nyhedsartikler i den forgangne uge handlede om de praktiske problemer med at få fordelt flygtningene. Kunne statsministeren uddybe og sige noget om, hvordan man får løst de praktiske udfordringer kan løses?

Han spurgte desuden, om der under punktet om EU's økonomiske anliggender blev talt om den skat på finansielle transaktioner, som økonomikommisæreren havde varslet drøftelser af en måned forinden. Særlig franskmændene vil gerne have, at den mekanisme bliver en del af forhandlingerne på klimatopmødet i Paris.

Statsministeren bekræftede, at der stort set ikke var kommet gang i fordelingen. Han var ikke bekendt med, at der skulle være sket mere siden topmødet, og status den dag var, at der var omfordelt 19 personer ud af 160.000. Det drejede sig om 19 personer fra Eritrea, der var blevet sat på et særfly til Sverige. Man var altså i gang, men slet ikke i mål. Hotspots i Grækenland og Italien skulle løbes i gang. Der var ved at blive oprettet fire på Sicilien og på Lampedusa med 1.500 modtagepladser, og Italien ville etablere yderligere

to, der skulle være operationelle ved udgangen af 2015. Det første italienske hotspot havde efter sigende været operativt siden starten af oktober, og det var derfra, at den første omfordeling med de 19 fra Eritrea fandt sted. Fem græske hotspots var ligeledes under opførelse på de fem øer, som flygtningene typisk ankommer til. De ville få modtagekapacitet på 4.384 personer, og man forventede at oprette yderligere 2.200 pladser inden udgangen af 2015. Idet der skal indgives asylansøgninger på centrene, er det vigtigt at hjælpe de lande, der modtager mange asylansøgere. Systemet skal fungere, før der overhovedet bliver nogen at omfordele af, og det er et problem, at der fortsat sker, hvad man kan kalde en frivillig omfordeling, dvs. at flygtningene selv bevæger sig videre. Så længe det sker, kommer omfordelingen ikke op at køre. Det skulle man formentlig også diskutere på søndagens møde. De 1.000 personer, som Danmark ønsker at modtage frivilligt, afventer, at alt dette falder på plads. De andre EU-lande er enige i, at systemerne skal fungere, og man er ikke parat til både at tage de mennesker, der kommer af sig selv, og dem, der kommer ved en omfordeling.

Mødet sluttede kl. 13.06